

**Izvozno-kreditna agencija
Bosne i Hercegovine - IGA**

Finansijski izvještaji za godinu koja je završila
31. decembra 2012. pripremljeni u skladu sa
Međunarodnim standardima finansijskog
izvještavanja i Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	<i>Strana</i>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2
Izvještaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima	3
Izvještaj o finansijskom položaju	4
Izvještaj o promjenama na kapitalu	5
Izvještaj o novčanim tokovima	6
Napomene uz finansijske izvještaje	7 - 32

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava je dužna da sastavlja i podnosi računovodstvene izvještaje za svaki finansijski period u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koji su objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), a pružaju istinit i fer pregled stanja i rezultate Izvozno-kreditne agencija Bosne i Hercegovine - IGA ("Agencija") za taj period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Agencija u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Agencija nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Agencije. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Agencije, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Agencije:

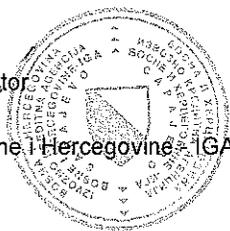
Lamija Kozarić-Rahman, Direktor

Izvozno-kreditna agencija Bosne i Hercegovine - IGA

Hamdije Čemerlića 39A

71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

29. mart 2013. godine

Izveštaj nezavisnog revizora

Vlasnicima Izvozno-kreditne agencije Bosne i Hercegovine - IGA

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Izvozno-kreditne agencije Bosne i Hercegovine - IGA (u daljnjem tekstu "Agencija"), prikazanih na stranicama od 3. do 32., a koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2012. godine, izvještaja o sveobuhvatnim prihodima i rashodima, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentovanje priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili grešaka.

Odgovornost Revizora

Naša je odgovornost izraziti nezavisno mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi zahtijevaju da se ponašamo u skladu sa etičkim principima te reviziju planiramo i obavimo na način da dobijemo razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u finansijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, bilo kao posljedica prevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje finansijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke primjerene datim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola u Agenciji. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza finansijskih izvještaja u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj Agencije na dan 31. decembra 2012. godine, te rezultate njenog poslovanja i njene novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Deloitte d.o.o.

Sead Bahtanović, direktor i ovlaštani revizor

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

29. mart 2013. godine

Mirza Bihorac, ovlaštani revizor

Izveštaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2012.	2011.
Kamata i slični prihodi	6	3.068	3.236
Neto prihodi od osiguranja	7	319	379
Ostali operativni prihodi	8	3.638	1.875
Troškovi zaposlenih	10	(892)	(894)
Amortizacija	18	(42)	(42)
Ostali administrativni troškovi	9	(679)	(577)
Neto kursne razlike		(28)	39
Višak prihoda nad rashodima prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja		5.384	4.016
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	11	(4.928)	(3.597)
Naplaćena otpisana potraživanja		-	4
Višak prihoda nad rashodima za godinu		456	423
Ostali sveobuhvatni prihoda i rashodi		-	-
Ukupni sveobuhvatni višak prihoda nad rashodima za godinu		456	423

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

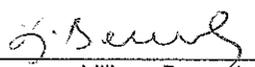
Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembra 2012. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
IMOVINA			
Novac i novčani ekvivalenti	12	3.175	10.447
Plasmani u bankama	13	13.926	8.285
Potraživanja za date kredite i faktoring, neto	14	43.755	41.057
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	15	507	-
Imovina po osnovu osiguranja	20	242	15
Potraživanja za premije osiguranja	16	17	55
Ostala potraživanja, neto	17	2.643	1.396
Materijalna i nematerijalna imovina	18	58	71
UKUPNA IMOVINA		64.323	61.326
KAPITAL I OBAVEZE			
Obaveze			
Obaveze prema državi Bosni i Hercegovini	19	5.089	5.089
Obaveze po poslovima osiguranja	20	372	87
Obaveze po osnovu premije reosiguranja	21	124	151
Ostale obaveze	22	749	710
Rezervisanja	23	5.184	2.940
		11.518	8.977
Kapital i rezerve			
Državni kapital	24	51.351	51.351
Rezerve za poslove osiguranja		2.430	2.430
Posebne rezerve		607	607
Akumulirani neto finansijski rezultat		(1.583)	(2.039)
		52.805	52.349
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		64.323	61.326

Napomene u nastavku su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisali za i u ime Agencije dana 29. marta 2013. godine:

		
Lamija Kozarić-Rahman	Mirko Dejanović	Ljiljana Bevanda
Direktor	Zamjenik direktora	Zamjenik direktora

Izvjestaj o promjenama na kapitalu
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Državni kapital	Rezerve za poslove osiguranja	Posebne rezerve	Akumulirani neto finansijski rezultat	Ukupno
Stanje na 31. decembar 2010.	51.351	2.430	607	(2.462)	51.926
Neto višak prihoda nad rashodima za godinu	-	-	-	423	423
Ostala sveobuhvatni prihodi i rashodi	-	-	-	-	-
<i>Ukupni sveobuhvatni prihodi i rashodi</i>	-	-	-	423	423
Stanje na 31. decembar 2011.	51.351	2.430	607	(2.039)	52.349
Neto višak prihoda nad rashodima za godinu	-	-	-	456	456
Ostala sveobuhvatni prihodi i rashodi	-	-	-	-	-
<i>Ukupni sveobuhvatni prihodi i rashodi</i>	-	-	-	456	456
Stanje na 31. decembar 2012.	51.351	2.430	607	(1.583)	52.805

Napomene u nastavku su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o novčanim tokovima
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2012.	2011.
Poslovne aktivnosti		
Neto višak prihoda nad rashodima za godinu	456	423
<i>Usklađenja za:</i>		
Amortizacija	42	42
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	4.920	3.610
Obračunati troškovi	(6)	34
Dobit od finansijske imovine priznate po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	(7)	-
Promjena rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete	(4)	17
Promjena rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete	52	-
Promjena rezervisanja za prenosne premije	10	-
Prihodi od kamata priznati u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima	(3.068)	(3.236)
<i>Novčani tok prije promjena u obrtnom kapitalu</i>	2.395	890
Neto povećanje plasmana u bankama	(5.641)	(370)
Neto povećanje potraživanja za date kredite i faktoring, prije umanjena vrijednosti	(4.814)	(2.506)
Neto smanjenje potraživanja za premije osiguranja	38	3
Neto povećanje ostalih potraživanja, prije umanjena vrijednosti	(1.257)	(570)
Neto (smanjenje) / povećanje obaveza po osnovu premija reosiguranja	(27)	54
Neto povećanje ostalih obaveza	45	303
<i>Novčani tok u operativnim aktivnostima</i>	(9.261)	(2.196)
Plaćena kamata	-	-
Neto novac korišten u poslovnim aktivnostima	(9.261)	(2.196)
Ulagačke aktivnosti		
Nabavka materijalne imovine	(29)	(16)
Primljena kamata	2.518	4.172
Kupovina finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	(500)	-
Neto novac ostvaren u ulagačkim aktivnostima	1.989	4.156
Finansijske aktivnosti	-	-
Neto (smanjenje) / povećanje novca i novčanih ekvivalenata	(7.272)	1.960
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	10.447	8.487
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	3.175	10.447

Napomene u nastavku su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPŠTI PODACI

Izvozno-kreditna agencija Bosne i Hercegovine – IGA (u daljem tekstu: "Agencija" ili "IGA") osnovana je Rješenjem Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine br. 08-08-9-01/07 dana 10. aprila 2007. godine i registrovana kao neprofitno i neoporezivo pravno lice.

Na osnovu Zakona o Izvozno-kreditnoj agenciji Bosne i Hercegovine - IGA ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 62/04), Upravni odbor je donio odluku da će imovina i obaveze "Agencije za izdavanje garancija od političkog i ratnog rizika inostranim investitorima i trgovcima IGA d.o.o. Sarajevo" (društva sa ograničenom odgovornošću), koja je likvidirana i izbrisana iz Registra Općinskog suda u Sarajevu Rješenjem br. UF/I-2105/00 od 4. juna 2007. godine, biti preuzete i prenesene na novoosnovanu Agenciju.

Aktivnosti Agencije su otpočele 5. juna 2007. godine.

Aktivnosti

Garancije

IGA je ovlaštena da pruži podršku bosanskohercegovačkim preduzećima kojima su potrebne garancije kao što su: garancije javnog nadmetanja, avansne garancije i garancije za dobro izvršenje posla u podršci izvoznih ugovora. U prošlosti je bilo teško za bosanskohercegovačka preduzeća da dobiju ovakav vid podrške zbog insistiranja kupaca da samo prvoklasne banke izvan BiH budu odabrane za obezbjeđenje garancija. U većini slučajeva ovo je značilo da su bosanskohercegovačka preduzeća obavezna da pokriju obavezu preuzetu od banke davatelja garancije deponovanjem ekvivalentnog iznosa gotovine kod banke davatelja garancije. IGA obezbjeđuje podršku ili putem obezbjeđenja garancije direktno banci davatelju garancije, ili što je češći slučaj preko partnerskog sporazuma sa Lloyd's London osiguravajućom kućom. U oba slučaja, ukoliko je pozvana, IGA preuzima da plati obavezu od BH izvoznika i kada je prikladno uzme obezbjeđenje nad sredstvima izvoznika podržavajući ovu obavezu za plaćanje po pozivu.

Ukoliko je Lloyd's London firma uključena u transakciju, Lloyd's London osiguravajući konzorcij organizira nadoknadu štete banke davatelja garancije za gubitak koji se javi prilikom poziva ukoliko BH izvoznik ne izvrši plaćanje naknade banci davatelju garancije. U slučaju takvog događaja, Lloyd's London osiguravatelj također pribjegava preuzimanju kolaterala od IGA-e nad sredstvima izvoznika.

U posljednjem periodu, povećana je tražnja za garancijama IGA-e, direktnim ili preko banaka, za obezbjeđenje plaćanja repromaterijala i sirovina za potrebe izvoznika. Također, javlja se potreba za osiguranjem dobrog izvršenja posla kod izvoznika koji vrše uslugu prerade sirovina za kupca koji je ujedno i dobavljač repromaterijala i sirovina.

Kreditno osiguranje - osiguranje naplate potraživanja

Izvozno kreditno osiguranje je glavni (core business) izvozno-kreditnih agencija. Ovim finansijskim proizvodom država, putem izvozno kreditne agencije, utiče na povećanje izvoza na način da smanjuje rizik naplate po izvršenom izvozu i time omogućava izvoznoj kompaniji da se fokusira na unapređenje proizvodnje i izlazak na nova, nepoznata tržišta. Također, proizvod kreditnog osiguranja omogućava unapređenje odnosa izvoznika i njegove poslovne banke, obzirom da se policia osiguranja može vinkulirati na banku i može služiti kao dodatni kolateral za odobravanje kredita za pripremu proizvodnje ili za finansiranje nakon izvršene isporuke.

IGA ispostavlja izvozniku policu osiguranja i reosigurava većinu potencijalnih obaveza izdatom policom osiguranja sa glavnim evropskim reosiguravajućim kompanijama, "Atradius", Belgija i "Nationale Borg", Holandija.

Prije prihvatanja obaveze za osiguranje određenog kupca, IGA prikuplja kreditne informacije o kupcu i mora biti zadovoljena u pogledu kupca i njegove kreditne sposobnosti. IGA zatim izdaje kreditni limit za kupca, što znači da IGA prihvata obavezu za tog kupca do osiguranog procenta izdatog kreditnog limita. Osigurani procenat i prema tome potencijalni iznos plaćanja je obično 90% kupčeva duga prema BH izvozniku.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPŠTI PODACI (NASTAVAK)

Aktivnosti (nastavak)

Kreditno osiguranje - osiguranje naplate potraživanja (nastavak)

Raspon premije se kreće od 0,32% godišnje do više od 2,5% godišnje od osiguranog iznosa, u zavisnosti od kreditnog perioda odobrenog kupcu kao i od rangiranja zemlje u koju se dobra izvoze. Premije se plaćaju na kraju mjeseca a obračunavaju se na vrijednost ostvarenog izvoza u tom mjesecu.

Kreditno osiguranje je novo u BiH i prema iskustvu izvozno kreditnih agencija drugih zemalja potrebno je nekoliko godina da se dostigne značajan iznos portfolia. Sada postoje jasni znakovi da poslovna zajednica cijeni vrijednost kreditnog osiguranja izvoza, a to potvrđuje broj novih zahtjeva i pruženih proizvoda kreditnog osiguranja u posljednjim mjesecima.

Factoring

Factoring koji IGA obavlja je tzv. Factoring s rambursom (Recourse Factoring) što znači da izvoznik ostaje odgovoran za fakturu do momenta naplate. Aktivnost faktoringa je sredstvo kojim IGA finansira bosansko-hercegovačke izvoznike u periodu nakon izvršene isporuke robe, a predstavlja kombinaciju finansiranja i usluga za proizvođače koji prodaju na otvoren račun sa uslovima plaćanja manjim od 120 dana, uz određeni kreditni limit. Finansijska komponenta je izuzetno značajna jer IGA finansira do 80% fakture i obezbjeđuje likvidnost izvozniku. Ino-potraživanja stečena faktoringom su kreditno osigurana u slučaju neplaćanja kupca. Factoring se koristi u slučajevima kada izvoznik nema na raspolaganju dovoljno raspoloživog kolaterala za osiguranje kredita preko banke ili taj kolateral želi upotrijebiti za dugoročno finansiranje investicije. Ovakav tip kredita ubrzava transformaciju obrtnih sredstava iz potraživanja u novac i ubrzava obrt korisnika faktoringa, tj. bosansko-hercegovačkih izvoznih društava. U okviru aktivnosti faktoringa, IGA je u mogućnosti da obavlja tzv. supply-chain factoring, odnosno finansiranje dobavljača koje će se otplaćivati iz budućih priliva iz rezervi faktoringa.

Upravljačka tijela Agencije

IGA je organizovana na sljedeći način:

- Sjedište u Sarajevu, sa odjelima za proizvode (factoring, garancije i osiguranje) i odjelima za podršku (pravni odjel, računovodstvo, marketing),
- Podružnica Mostar (u kojoj je lociran Zamjenik direktora) koja pokriva južni dio BiH,
- Podružnica Banja Luka (u kojoj su locirani Zamjenik direktora i pravni savjetnik) koja pokriva sjeverni dio BiH (primarno, Republiku Srpsku).

Uprava

Lamija Kozarić-Rahman	Direktor
Mirko Dejanović	Zamjenik direktora
Ljiljana Bevanda	Zamjenik direktora

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPŠTI PODACI (NASTAVAK)

Upravljačka tijela Agencije (nastavak)

Upravni odbor

Mira Bradara	Predsjedavajući – od 17. decembra 2012. Zamjenik predsjedavajućeg – do 16. decembra 2012.	Predstavnik Federacije Bosne i Hercegovine
Milomir Draganić	Predsjedavajući – do 16. decembra 2012.	Predstavnik Republike Srpske
Dragana Lažetić	Zamjenik predsjedavajućeg – od 17. decembra 2012.	Predstavnik Bosne i Hercegovine
Gordana Praštalo	Član	Predstavnik Republike Srpske
Haris Abaspahić	Član – od 17. decembra 2012.	Predstavnik Federacije Bosne i Hercegovine
Adisa Banović	Član – od 17. decembra 2012.	Predstavnik Republike Srpske
Marko Bagarić	Član – do 16. decembra 2012.	Predstavnik Federacije Bosne i Hercegovine

Agencija je imala 13 zaposlenih na dan 31. decembra 2012. godine (2011.: 13).

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA

2.1. Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeće izmjene postojećih standarda, izdatih od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, i tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja, bili su na snazi za tekući period:

- Izmjene MSFI 1: "Prva primjena MSFI" - Jaka hiperinflacija i ukidanje fiksnih datuma za prvu primjenu (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011.);
- Izmjene MSFI 7: "Finansijski instrumenti: Objavljivanja" - Prijenos finansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011.);
- Izmjene MRS 12: "Porez na dobit" - Odgođeni porez: Povrat osnovne imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2012.);

Usvajanje spomenutih izmjena postojećih standarda i tumačenja nije vodilo nikakvoj promjeni računovodstvenih politika Agencije.

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i tumačenja standarda su objavljeni i nisu još u upotrebi:

- MSFI 9: "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2015.);
- MSFI 10: "Konsolidirani finansijski izvještaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MSFI 11: "Zajednički aranžmani" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MSFI 12: "Objavljivanja o sudjelovanju sa drugim subjektima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MSFI 13: "Mjerenje fer vrijednosti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MRS 27 (revidiran u 2011.): "Odvojeni finansijski izvještaji" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- MRS 28 (revidiran u 2011.): "Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (NASTAVAK)

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još usvojeni (nastavak)

- Izmjene MSFI 1: "Prva primjena MSFI" – Državni krediti (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- Izmjene MSFI 7: "Finansijski instrumenti: Objavljivanja" – Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- Izmjene MSFI 9: "Finansijski instrumenti" i MSFI 7: "Finansijski instrumenti: Objavljivanja" - Obavezujući datum primjene i prelazna objavljivanja;
- Izmjene MSFI 10: "Konsolidovani finansijski izvještaji", MSFI 11 "Zajednički aranžmani" i MSFI 12 "Objavljivanja o sudjelovanju sa drugim subjektima" – prelazne smjernice (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- Izmjene MSFI 10: "Konsolidovani finansijski izvještaji", MSFI 12 "Objavljivanja o sudjelovanju sa drugim subjektima" i MRS 27 "Odvojeni finansijski izvještaji" – ulaganja subjekta – (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014.);
- Izmjene MRS 1: "Prezentacija finansijskih izvještaja" - Prezentacija stavki Izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2012.);
- Izmjene MRS 19: "Primanja zaposlenih" – u računovodstvu Primanja zaposlenih nakon umirovljenja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- Izmjene MRS 32 "Finansijski instrumenti: prezentacija" - Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014.);
- Izmjene različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI-a (2012)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljene 17. maja 2012. godine (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (većina izmjena biće na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.);
- IFRIC 20 "Troškovi demontaže u fazi proizvodnje kod površinskih rudnika" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013.).

Agencija je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Agencija predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Agencije u periodu inicijalne primjene.

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde.

Temelj za prezentiranje

Finansijski izvještaji sastavljeni su po načelu historijskog troška, izuzev određenih stalnih sredstava i finansijskih instrumenata koji su iskazani u revaloriziranim iznosima.

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), jer je KM valuta u kojoj je većina transakcija Agencije iskazana. Konvertibilna marka (KM) je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

Finansijski izvještaji su sastavljeni za razdoblje na koje se odnose, kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Prihvaćene osnovne računovodstvene politike su kako slijedi:

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Priznavanje prihoda

Prihodi i rashodi od kamata za sve finansijske instrumente na koje se obračunava kamata priznaju se unutar kategorija 'Kamata i slični prihodi' i 'Kamata i slični rashodi' u izvještaju o sveobuhvatnom prihodima i rashodima, uz upotrebu metode efektivne kamatne stope.

Premije osiguranja se općenito priznaju po načelu vremenske osnove. Premije po osnovu osiguranja priznaju se kao prihod kroz period trajanja ugovora o osiguranju.

Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u KM početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum izvještaja o finansijskom položaju primjenom važećeg kursa na taj dan. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u neto dobit ili gubitak perioda.

Agencija vrednuje svoju monetarnu imovinu i obaveze po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine važećim na datum izvještajnog perioda. Osnovni kurs postavljen od strane Centralne banke Bosne i Hercegovine i korišten u pripremi izvještaja o finansijskom položaju Agencije na dan izvještavanja je kako slijedi:

31. decembar 2012. godine	1 EUR = 1,955830 KM	1 USD = 1,483600 KM
31. decembar 2011. godine	1 EUR = 1,955830 KM	1 USD = 1,511577 KM

Naknade zaposlenicima

U ime svojih zaposlenika, Agencija plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Grupa plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou) i Republike Srpske. Nadalje, topli obrok, prevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

U skladu sa lokalnim zakonom, Agencija isplaćuje otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od minimalno tri prosječne plate uposlenika ili tri prosječne plate isplaćene u Agenciji u periodu od posljednja tri mjeseca, u zavisnosti šta više odgovara uposleniku.

Jubilarne nagrade

Agencija isplaćuje jubilarne nagrade u skladu sa domaćim propisima, na osnovu prosječne plate u FBiH za prethodna tri mjeseca, u sljedećim postotcima:

- a) 5 godina rada za Agenciju - 50%;
- b) 10 godina rada za Agenciju - 100%;
- c) 15 godina rada za Agenciju - 125%;
- d) 20 godina rada za Agenciju - 150%;
- e) 25 godina rada za Agenciju - 175%;
- f) 30 godina rada za Agenciju - 200%;
- g) 35 godina rada za Agenciju - 250%.

Oporezivanje

Agencija je oslobođena obaveze plaćanja poreza na dobit obzirom da je članom 8. Zakona o izvozno-kreditnoj agenciji Bosne i Hercegovine - IGA definirana kao neprofitna agencija ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 62/04).

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Materijalna imovina

Oprema se iskazuje po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i eventualno priznate gubitke usljed umanjenja vrijednosti. Trošak uključuje nabavnu vrijednost i ostale troškove direktno povezane sa osposobljavanjem imovine za namijenjenu upotrebu. Manje značajni troškovi održavanja, popravke i zamjene imovine knjiže se u momentu njihovog nastanka. Dobici ili gubici nastali otuđenjem ili rashodovanjem opreme uključeni su u izvještaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima u periodu u kojem su nastali.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namijenjenu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koji je kako slijedi:

Kancelarijska oprema i namještaj	20%
Kompjuterska oprema	33%
Vozila	20%

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Finansijska imovina

Sva finansijska imovina se priznaje, odnosno prestaje priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja finansijskog sredstva definisana ugovorenim datumom isporuke finansijskog sredstva u rokovima utvrđenima prema konvencijama na predmetnom tržištu i inicijalno je mjerena po fer vrijednosti, uključujući transakcijske troškove, osim finansijske imovine klasifikovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja je inicijalno iskazana po fer vrijednosti.

Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha", "raspoloživa za prodaju", "u posjedu do dospjeća" te "dati krediti i potraživanja". Klasifikacija zavisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog priznavanja. Za tekuće operacije, Agencija koristi dvije kategorije finansijske imovine za koje je računovodstvena osnova prikazana kako slijedi.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja (uključujući sve naknade plaćene ili primljene koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, troškove transakcije i druge premije ili popuste) kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Dati krediti i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti i potraživanja. Krediti i potraživanja mjere se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za procijenjeno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Factoring aktivnosti se odnose na sredstva obezbjeđena za izvoznike umanjenjem duga za prodatu i isporučenu robu BH preduzeća kupcima u drugim zemljama po kreditnim uslovima. Factoring metoda koju koristi Agencija naziva se izvorni factoring, koji upućuje da stvarni iznos potraživanja ostaje u izvještaju o finansijskom položaju izvoznika. Agencija podržava avansna plaćanja do 80% iznosa računa bosansko-hercegovačkim izvoznicima, sa ugovorom o faktoringu. Svi factoring avansi se priznaju kada je gotovina avansirana korisniku factoringa.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijska imovina (nastavak)

Finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Društvo imovinu klasificira kao finansijsku imovinu iskazanu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, kada se imovina drži kao "namijenjeno za trgovanje" ili je određena kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina je klasifikovana kao "namijenjeno za trgovanje" ako:

- je nabavljena s ciljem prodaje u bliskoj budućnosti; ili
- je dio identifikovanog portfolija finansijskih instrumenata koje Društvo drži zajedno, i koji se ponaša po šablonu kratkoročne zarade; ili
- je imovina derivativni instrument koji nije okarakterisana kao efektivni hedžing instrument.

Finansijska imovina može biti priznata kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti iako nije "namijenjeno za trgovanje" ako:

- takva klasifikacija eliminiše ili značajno reducira nekonzistentnost mjerenja i priznavanja koja bi inače nastala; ili
- je finansijska imovina dio grupe finansijske imovine ili obaveza, čiji je učinak mjeren na bazi fer vrijednosti, u skladu s dokumentovanim upravljanjem rizika Agencije ili njenom investicijskom strategijom, i informacijama oko internog grupisanja sredstava na toj osnovi; ili
- je dio ugovora koji sadrži jedan ili više ugrađenih derivativa, a prema MRS 39 koji kaže da svi elementi ovakvog kombinovanog ugovora mogu biti okvalifikovani kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina priznata kao finansijska imovina po fer vrijednosti prikazuje se prema fer vrijednosti, sa rezultirajućom dobiti ili gubitkom prikazanom u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima. Neto dobit ili gubitak priznat u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima treba da sadrži bilo kakvu dividendu ili kamatu koja se odnosi na tu imovinu.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina je procijenjena za indikatore umanjenja na svaki datum izvještajnog perioda. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni. Objektivni dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika; ili
- propust ili delinkvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- mogućnost da će dužnik pasti pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju.

Za određene kategorije finansijske imovine, kao što su potraživanja od kupaca, sredstva za koja je procijenjeno da nisu umanjena pojedinačno se naknadno procjenjuju za umanjenje na kolektivnoj osnovi. Objektivni dokaz umanjenja portfolia potraživanja mogao bi uključiti prethodno iskustvo Agencije u naplati, kašnjenje u naplati nakon perioda dospijanja, kao i promjene u nacionalnim ili lokalnim ekonomskim uslovima koji stoje u uzajamnoj vezi sa neizvršenjem potraživanja.

Za finansijsku imovinu iskazanu po amortizovanom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontovanih koristeći originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijske imovine.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijska imovina (nastavak)

Umanjenja finansijske imovine (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjenja direktno za svu finansijsku imovinu osim za potraživanja gdje je knjigovodstvena vrijednost umanjena kroz upotrebu rezervacija za umanjenje vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja od kupaca, onda su ista otpisana na teret rezervacije za umanjenje vrijednosti. Naknadni povrat iznosa koji su prethodno otpisani se oprihoduje u korist rezervacije za umanjenje vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti rezervacije za umanjenje vrijednosti evidentiraju se u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima i rashodima.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Agencija će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu; ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Agencija ne prenese niži zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Agencija nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze klasifikuju se kao "finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili "ostale finansijske obaveze". Agencija stvara jednu kategoriju finansijskih obaveza, čija je računovodstvena osnova opisana ispod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove.

Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivano trajanje finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Agencija prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Agencije prestale, otkazane ili ističu.

Ugovori o osiguranju

Agencija izdaje ugovore za poslove izvozno-kreditnog osiguranja, kreditnog osiguranja u domaćoj trgovini i osiguranja uvoza. Izvozno-kreditno osiguranje osigurava od političkih i komercijalnih rizika prije i poslije izvoza. Kreditno osiguranje u domaćoj trgovini je analogno izvozno-kreditnom osiguranju. Kroz ugovore o osiguranju uvoza Agencija se javlja u ulozi reosiguravatelja izvozno-kreditnih agencija iz inostranstva.

Policirane premije

Bruto premije uključuju sve policirane premije tokom računovodstvenog perioda, bez obzira odnose li se ti iznosi u potpunosti ili djelomično na sljedeće računovodstvene periode.

Prenosne premije

Prenosne premije se obračunavaju za one vrste osiguranja kod kojih osiguravajuće pokriće traje i nakon kraja obračunskog perioda budući da se osiguravajući i obračunski periodi ne poklapaju. Prenosne premije osiguranja obračunate su prema broju dana trajanja osiguranja u narednom obračunskom periodu, po metodi *pro-rata temporis*. Osnova za obračun prenosne premije je bruto policirana premija. Obračun prenosnih premija se vrši na osnovu tehničke premije.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Ugovori o osiguranju (nastavak)

Prenosne premije (nastavak)

Neto prenosna premija od reosiguranja je bruto prenosna premija umanjena za reosiguravajući dio. Učešće reosiguravatelja u prenosnim premijama određuje se na bazi važećih ugovora o reosiguranju. Rezervisanja za prenosne premije u izvještaju o finansijskom položaju je iskazana posebno od udjela reosiguravatelja u prenosnoj premiji.

Rezerve za prijavljene štete (RBNS)

Rezerve za prijavljene štete odnose se na štete koje su nastale i prijavljene do kraja obračunskog razdoblja za koje se oblikuje rezerva šteta, odnosno, do datuma izvještaja o finansijskom položaju ukoliko do tog dana nisu riješene. Visine rezervacija utvrđene su pojedinačnom procjenom za svaku štetu. U postupku utvrđivanja visine rezervi šteta poštuju se uvjeti iz ugovora o osiguranju, dokumentacija sa kojom se raspolaže u spisu, normativi i vrijednosti materijala i usluga, iskustvo procjenitelja i drugih radnika, trenutna sudska praksa u naknadi štete, pri čemu se vodi računa o promjenama koje se mogu očekivati u narednom periodu, a koje mogu uticati na povećanje ili smanjenje rezervi.

Rezerve za nastale, a neprijavljene štete i reaktivirane štete (IBNR)

Rezerve za nastale a neprijavljene štete izračunate na temelju vlastitih statističkih podataka o naknadno prijavljenim štetama u proteklim godinama. Ovaj obračun se oslanja na korištenje metoda koje koriste razvojne trokutove ('run-off triangle'). Rezerve za nastale, a neprijavljene štete se izračunavaju i na bazi statističkih trendova kretanja navedenih šteta. U skladu sa zabilježenom statistikom stanja i kretanja takozvanih reaktiviranih šteta, formirana je i rezerva za reaktivirane štete. Rezerva je formirana na bazi očekivanog broja reaktiviranih šteta u narednoj godini i prosječne reaktivirane štete po vrstama osiguranja.

Ove rezerve su bazirane na procjeni i dok Uprava smatra da je taj iznos odgovarajući, konačne obaveze mogu biti veće ili manje od raspoloživih sredstava. U skladu sa privrednom praksom, prilagođavanje procjena i razlika između procjena i isplaćenih sredstava su knjižene u periodu nastanka.

Imovina i obaveze po poslovima osiguranja

Imovina i obaveze po poslovima osiguranja se knjiže kada nastanu. Imovina i obaveze po poslovima osiguranja uključuju potraživanja i obaveze koja terete osiguravatelja, naknade plaćene i naplaćene od agenata, brokera osiguranja i nositelja polica osiguranja.

Agencija zaključuje ugovore o reosiguranju sa reosiguravajućim društvima na osnovu kojih se Agencija kompenzira za gubitke nastale po pojedinačnim ili grupi ugovora. Premije reosiguranja i udjeli reosiguravatelja u štetama su prikazani na odgovarajućim kontima izvještaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima. Premije reosiguranja se knjiže u bruto iznosu bez diskonta. Na svaki datum izvještajnog perioda Agencija preispituje knjigovodstvene iznose svojih potraživanja po osnovu ugovora o osiguranju i od reosiguravatelja da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjnja vrijednosti navedene finansijske imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se gubitak nastao umanjnjem koji se priznaje u izvještaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima.

Test adekvatne obaveza

Na svaki datum izvještavanja, Agencija vrši test adekvatnosti obaveza kako bi utvrdila da su obaveze i tehničke rezerve umanjene za povezanu imovinu dovoljne za podmirenje šteta po osnovu ugovora o osiguranju. Prilikom vršenja ovog testa, uzimaju se u obzir najbolje procjene budućih novčanih tokova vezano za ugovorna potraživanja i obaveze, te procjene šteta i troškova obrade i administrativnih troškova, kao i prihoda od ulaganja koji su povezani sa ugovorima. Ukoliko se utvrdi da je obaveza nedovoljna, ista se povećava i na teret rezultat perioda bilo pomoću umanjnje vrijednosti finansijske imovine (potraživanjima po osnovu ugovora o osiguranju ili potraživanjem od reosiguravatelja) ili povećanjem tehničkih rezervi odnosno obaveza po osnovu ugovora o reosiguranju.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE I SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Vanbilansne obaveze

U okviru redovnih poslovnih aktivnosti, Agencija sklapa aranžmane o obavezama za kreditiranje, koje vodi u vanbilansnoj evidenciji a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive i nepovučene odobrene kredite. Agencija navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje kao obavezu u izvještaju o finansijskom položaju ako i kad postanu plative.

Uprava Agencije održava rezervisanja za moguće preuzete i potencijalne obaveze na razini za koju vjeruje da je primjerena da bi se apsorbirali vjerovatni budući gubici. Uprava utvrđuje primjerenost na temelju pregleda pojedinih stavki, iskustva s gubicima u proteklim razdobljima, razmatrajući sadašnje privredne uslove, obilježje rizika raznih kategorija transakcija i druge relevantne faktore.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3., Uprava Agencije donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještaja o finansijskom položaju, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja opreme

Kao što je opisano u Napomeni 3., Agencija preispituje procijenjeni vijek trajanja opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Finansijski instrumenti se vrednuju analizom diskontovanih novčanih tokova na osnovu pretpostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće.

Procjena rezervi šteta za prijavljene štete (RBNS)

Priroda poslovanja u osiguranju čini otežanim tačno predviđanje ishoda svake pojedine štete i krajnjeg troška svake pojedine štete. Svaka prijavljena šteta se procjenjuje pojedinačno, slučaj po slučaj uzimajući u obzir okolnosti vezane za štetu, dostupne informacije i historijsko iskustvo o veličini sličnih šteta, a reeosiguravač prihvata procjenu Agencije. Procjena rezerve štete za svaki slučaj pojedinačno se redovno kontroliše, te ažurira kada su nove informacije raspoložive. Rezervisanja za štete se baziraju na informacijama koje su trenutno dostupne. Međutim, krajnje obaveze po štetama mogu varirati kao rezultat naknadnih promjena raspoloživih činjenica. Teškoće u procjeni rezervi šteta se razlikuju prema vrsti osiguranja uslijed razlika u ugovorima o osiguranju, složenosti šteta, obima šteta i pojedinačnoj prosječnoj veličini šteta. Rizik povezan s procjenom rezervacija za štete koje su prijavljene a nisu likvidirane je smanjen kroz ugovore o retrocesiji.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Procjena rezervi šteta za nastale neprijavljene štete (IBNR)

Rezervisanja za nastale neprijavljene štete su procijenjena uz pomoć aktuarskih metoda. Izvori podataka korištenih prilikom izračuna rezervisanja su interni, preuzeti iz detaljnih analiza koje se redovno provode od strane Agencije. Težište pažnje je na tekućim trendovima, a kad u ranijim godinama nije bilo dovoljno informacija koje su potrebne za pouzdanu procjenu razvoja šteta koriste se razumne pretpostavke.

Rezerve za nastale neprijavljene štete se baziraju na izračunima koje se rade za svaku vrstu osiguranja posebno. Za svaku vrstu osiguranja koriste se statistički podaci o štetama u više zadnjih godina. Za izračun rezervisanja se koriste sljedeće metode:

- Metoda prosječnog iznosa štete
- Metoda očekivane kvote šteta

Na kraju se na bazi kvaliteta i kvantiteta podatka vrši izbor metode čiji će se rezultati prihvatiti kao relevantni.

5. POSLOVNI SEGMENTI

Agencija učestvuje u više poslovnih aktivnosti, koje se mogu predstaviti kroz dva poslovna segmenta:

- segment kreditnih aktivnosti (kreditni, faktoring i garancije); te
- segment aktivnosti osiguranja.

Računovodstvene politike za izvještajne segmente iste su kao i računovodstvene politike na nivou Agencije, opisane u Napomeni 3. Neto rezultat segmenta predstavlja neto finansijski rezultat ostvaren u svakom pojedinom segmentu. Ovaj pokazatelj je prezentiran Upravnom odboru u svrhu alokacije resursa i procjene performansi segmenta.

Podaci o navedenim segmentima su izloženi ispod:

Izveštaj o sveobuhvatnim prihodima i rashodima	2012.			2011.		
	Kreditne aktivnosti	Poslovi osiguranja	Ukupno	Kreditne aktivnosti	Poslovi osiguranja	Ukupno
Kamata i slični prihodi	3.068	-	3.068	3.236	-	3.236
Neto prihodi od poslova osiguranja	-	319	319	-	379	379
Ostali operativni prihod	3.627	11	3.638	1.865	10	1.875
Troškovi zaposlenih	(714)	(178)	(892)	(716)	(178)	(894)
Amortizacija	(40)	(2)	(42)	(40)	(2)	(42)
Ostali administrativni troškovi	(543)	(136)	(679)	(461)	(116)	(577)
Neto kursne razlike	(28)	-	(28)	39	-	39
Višak prihodima nad rashodima prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja	5.370	14	5.384	3.923	93	4.016
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	4.928	-	4.928	(3.597)	-	(3.597)
Naplaćena otpisana potraživanja	-	-	-	4	-	4
Neto višak prihoda nad rashodima za godinu	442	14	456	330	93	423
Ostala sveobuhvatni prihodi i rashodi	-	-	-	-	-	-
Ukupni sveobuhvatni prihodi i rashodi za godinu	442	14	456	330	93	423

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. POSLOVNI SEGMENTI (NASTAVAK)

Izveštaj o finansijskom položaju	31. decembar 2012.			31. decembar 2011.		
	Kreditne aktivnosti	Poslovi osiguranja	Ukupno	Kreditne aktivnosti	Poslovi osiguranja	Ukupno
IMOVINA						
Novac i novčani ekvivalenti	2.667	508	3.175	9.909	538	10.447
Plasmani u bankama	13.426	500	13.926	8.285	-	8.285
Dati krediti i avansi klijentima, neto	43.755	-	43.755	41.057	-	41.057
Imovina po osnovu osiguranja	-	242	242	-	15	15
Potraživanja za premije osiguranja	-	17	17	-	55	55
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	507	-	507	-	-	-
Ostala imovina, neto	2.600	43	2.643	1.396	-	1.396
Materijalna i nematerijalna imovina	55	3	58	71	-	71
UKUPNA IMOVINA	63.010	1.313	64.323	60.718	608	61.326
KAPITAL I OBAVEZE						
Obaveze						
Obaveze prema državi Bosni i Hercegovini	5.089	-	5.089	5.089	-	5.089
Obaveze po poslovima osiguranja	-	372	372	-	87	87
Obaveze po osnovu premije reosiguranja	-	124	124	-	151	151
Ostale obaveze	743	6	749	710	-	710
Rezervisanja	97	5.087	5.184	104	2.836	2.940
	5.929	5.589	11.518	5.903	3.074	8.977
Kapital i rezerve						
Državni kapital	51.351	-	51.351	51.351	-	51.351
Rezerve za poslove osiguranja	-	2.430	2.430	-	2.430	2.430
Posebne rezerve	607	-	607	607	-	607
Akumulirani neto finansijski rezultat	4.304	(5.887)	(1.583)	3.862	(5.901)	(2.039)
	56.262	(3.457)	52.805	55.820	(3.471)	52.349
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE	62.191	2.132	64.323	61.723	(397)	61.326

6. KAMATA I SLIČNI PRIHODI

	2012.	2011.
Kamate na kredite date pravnim licima	1.935	2.142
Prihod od faktoringa	840	928
Kamate na plasmane kod banaka	293	166
	3.068	3.236

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. PRIHODI OD OSIGURANJA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Premije osiguranja	169	197
Promjena rezervisanja za nastale, a neprijavljene štete	4	(17)
Promjena rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete	(52)	-
Promjena rezervisanja za prenosne premije	(10)	-
	<u>111</u>	<u>180</u>
Naknada za istraživanje boniteta pojedinih kompanija (za klijente osiguranja)	107	128
Ostalo	101	71
	<u>319</u>	<u>379</u>

8. OSTALI OPERATIVNI PRIHODI

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Naknade za garancije	3.564	1.785
Naknade za faktoring	40	79
Otpuštanje rezervisanja za ostale naknade zaposlenim (Napomena 23.)	8	-
Dobit od finansijske imovine priznate po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (Napomena 15.)	7	-
Ostali prihodi	19	11
	<u>3.638</u>	<u>1.875</u>

9. OSTALI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Usluge	103	95
Naknade Upravnom odboru	88	89
Zakupnina	90	85
Materijal	29	30
Troškovi telekomunikacije	26	28
Troškovi putovanja	36	62
Bankarske provizije	16	34
Troškovi održavanja	29	26
Troškovi reprezentacije	18	10
Donacije	6	5
Troškovi osiguranja	6	4
Ostali troškovi	232	109
	<u>679</u>	<u>577</u>

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

10. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Neto plate	462	452
Porezi i doprinosi	351	344
Ostala primanja zaposlenih	79	98
	<u>892</u>	<u>894</u>

11. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Rezervisanja za gubitke iz garancija (Napomena 23.)	2.252	1.681
Umanjenja vrijednosti dugoročnih kredita (Napomena 14.)	1.800	110
Umanjenja vrijednosti kratkoročnih kredita (Napomena 14.)	782	140
Umanjenja vrijednosti potraživanja za kamate (Napomena 14.)	84	18
Umanjenja vrijednosti ostalih potraživanja (Napomena 17.)	10	-
Umanjenja vrijednosti potraživanja po faktoringu (Napomena 14.)	-	1.648
	<u>4.928</u>	<u>3.597</u>

12. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	<u>31. decembar 2012.</u>	<u>31. decembar 2011.</u>
Novac na računima kod banaka u KM	2.723	2.115
Novac na računima kod banaka u stranim valutama	451	8.331
Novac u blagajni	1	1
	<u>3.175</u>	<u>10.447</u>

13. PLASMANI U BANKAMA

	<u>31. decembar 2012.</u>	<u>31. decembar 2011.</u>
ING Bank, London, Velika Britanija	2.675	2.577
Bosnia Bank International d.d. Sarajevo	2.500	-
Raiffeisen Zentralbank AG, Beč, Austrija	2.072	1.988
ProCredit Bank d.d. Sarajevo	2.000	-
Intesa Sanpaolo Banka d.d. Bosna i Hercegovina	2.000	-
Balkan Investment Bank a.d. Banja Luka	1.500	3.500
MF banka a.d. Banja Luka	1.000	-
Union de Banques Arabes et Francaises, Francuska	172	172
Raiffeisen Bank dd Bosna i Hercegovina	7	7
Bobar Banka a.d. Bijeljina	-	41
	<u>13.926</u>	<u>8.285</u>

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. DATI KREDITI I AVANSI KLIJENTIMA, NETO

	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Dugoročni krediti:		
Dugoročni krediti dati pravnim licima	19.179	10.227
Ispravka za umanjenje vrijednosti	(1.910)	(110)
	17.269	10.117
Kratkoročni krediti:		
Kratkoročni krediti dati pravnim licima	20.274	23.310
Ispravka za umanjenje vrijednosti	(5.533)	(4.751)
	14.741	18.559
Avansi:		
Potraživanja za faktoring	11.685	12.796
Ispravka za umanjenje vrijednosti	(1.786)	(1.795)
	9.899	11.001
Potraživanja za kamatu:		
Obračunata kamata za kredite	1.171	989
Obračunata kamata za potraživanja za faktoring	796	428
Ispravka za umanjenje vrijednosti	(121)	(37)
	1.846	1.380
	43.755	41.057

Kamatna stopa na odobrene kredite i avanse bila je fiksna i u rasponu od 1% do 10%, zavisno o kojem je kreditnom proizvodu riječ.

Dati krediti (prije umanjenja vrijednosti) po industrijama su kako slijedi:

	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Metalna industrija	17.912	19.847
Drvena industrija	7.268	4.218
Prehrambena industrija	5.194	5.178
Elektro-industrija	4.990	1.000
Građevinska industrija	2.578	1.967
Tekstilna i kožarska industrija	926	926
Trgovina	370	170
Usluge	215	231
	39.453	33.537

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. DATI KREDITI I AVANSI KLIJENTIMA, NETO (NASTAVAK)

Potraživanja po poslovima faktoringa (prije umanjena vrijednosti) po industrijama su kako slijedi:

	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Trgovina	9.756	9.493
Prehrambena industrija	1.650	1.687
Drvena industrija	227	421
Hemijska industrija	52	32
Metalna industrija	-	869
Industrija plastike	-	210
Usluge	-	84
	11.685	12.796

Promjene ispravke za umanjena vrijednosti bile su kako slijedi:

	2012.	2011.
Dugoročni krediti:		
Stanje na početku godine	110	413
Povećanje (Napomena 11.)	1.800	110
Prijenos na kratkoročne kredite	-	(413)
Stanje na kraju godine	1.910	110
Kratkoročni krediti:		
Stanje na početku godine	4.751	4.198
Povećanje (Napomena 11.)	782	140
Prijenos sa dugoročnih kredita	-	413
Stanje na kraju godine	5.533	4.751
Factoring:		
Stanje na početku godine	1.795	147
Povećanje (Napomena 11.)	-	1.648
Otpisi	(9)	-
Stanje na kraju godine	1.786	1.795
Potraživanja za kamate:		
Stanje na početku godine	37	37
Povećanje (Napomena 11.)	84	18
Otpisi	-	(18)
Stanje na kraju godine	121	37

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

15. FINANSIJSKA IMOVINA ISKAZANA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ BILANS USPJEHA

Finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha se na odnosi ulaganja u investicijski fond Raiffeisen CASH.

Kretanja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha bila su kako slijedi:

	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Stanje na početku godine	-	-
Kupovina	500	-
Dobit u fer vrijednosti (Napomena 8.)	7	-
Stanje na kraju godine	507	-

16. POTRAŽIVANJA ZA PREMIJU OSIGURANJA

	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Potraživanja za premiju osiguranja (dospjela)	17	55
	17	55

17. OSTALA POTRAŽIVANJA, NETO

	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Premije osiguranja za izdate garancije	2.484	1.243
Potraživanja od reosiguravatelja za isplate odštetnih zahtjeva	43	97
Unaprijed plaćeni troškovi	11	14
Ostala potraživanja	194	121
	2.372	1.475
Ispravka za umanjenje vrijednosti	(89)	(79)
	2.643	1.396

Promjene ispravke za umanjenja vrijednosti bile su kako slijedi:

	2012.	2011.
Stanje na početku godine	79	79
Povećanje (Napomena 11.)	10	-
Stanje na kraju godine	89	79

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. MATERIJALNA I NEMATERIJALNA IMOVINA

	Vozila	Kompjuterska oprema	Namještaj i kancelarijska oprema	Softver	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Na dan 31. decembra 2010.	203	75	66	41	385
Povećanja	-	11	5	-	16
Na dan 31. decembra 2011.	203	86	71	41	401
Povećanja	-	20	3	6	29
Otpis	(31)	(17)	(8)	-	(56)
Na dan 31. decembra 2012.	172	89	66	47	374
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Na dan 31. decembra 2010.	138	69	46	35	288
Amortizacija za godinu	23	6	9	4	42
Na dan 31. decembra 2011.	161	75	55	39	330
Amortizacija za godinu	23	7	10	2	42
Otpis	(31)	(17)	(8)	-	(56)
Na dan 31. decembra 2012.	153	65	57	41	316
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST					
Na dan 31. decembra 2012.	19	24	9	6	58
Na dan 31. decembra 2011.	42	11	16	2	71

19. OBAVEZE PREMA DRŽAVI BOSNI I HERCEGOVINI

Agencija je potpisala ugovore sa Svjetskom bankom i sa Državom Bosnom i Hercegovinom kojim se definiše njena pravna obaveza, na osnovu primljenih sredstava, u skladu sa projektima LIFT i BEEF. Također, ugovor o subsidijarnom kreditu potpisan je između Države Bosne i Hercegovine i entiteta (Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske), gdje entiteti prihvataju obavezu otplate kredita u skladu sa njihovim udjelom u kreditnom portfoliju. Iznos obaveze od 5.089 hiljada KM će biti uključen u kapital nakon što to bude odobreno od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

20. IMOVINA I OBAVEZE PO OSNOVU OSIGURANJA

	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Bruto		
Rezervisanja za prenosne premije	31	-
Rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete	147	-
Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete	194	87
Ukupno obaveze po osnovu osiguranja, bruto	372	87
Pokriveno od reosiguravatelja		
Rezervisanja za prenosne premije	(21)	-
Rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete	(95)	-
Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete	(126)	(15)
Ukupno imovina po osnovu osiguranja, bruto	(242)	(15)
Neto		
Rezervisanja za prenosne premije	10	-
Rezervisanja za prijavljene, a neizmirene štete	52	-
Rezervisanja za nastale a neprijavljene štete	68	72
Ukupne obaveze osiguranja, neto	130	72

21. OBAVEZA ZA PREMIJU REOSIGURANJA

Iznos od 124 hiljade KM (2011.: 151 hiljadu KM) se odnosi na obavezu za premiju osiguranja prema reosiguravateljima IGA-e: Atradius, Belgija i Nationale Borg, Holandija.

22. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Odgođeni prihod	513	580
Obaveze za faktoring	180	84
Obračunati troškovi	28	34
Obaveze prema dobavljačima	22	12
Ostalo	6	-
	749	710

23. REZERVISANJA

	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Rezervisanja za izdate plative garancije	5.063	2.811
Rezervisanja za ostale naknade zaposlenima	121	129
	5.184	2.940

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

23. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Preuzete i potencijalne obaveze

Preuzete i potencijalne finansijske obaveze na kraju godine:

	<u>31. decembar 2012.</u>	<u>31. decembar 2011.</u>
Plative garancije	101.240	80.296
Avansne garancije	30.979	3.272
Garancije za dobro izvršenje posla	8.920	17.267
Tenderske garancije	<u>296</u>	<u>63</u>
	<u>141.435</u>	<u>100.898</u>

Tokom 2012. godine, na osnovu iskustva iz prethodnih perioda, Uprava je donijela odluku o priznavanju rezervisanja za plative garancije date privrednim društvima na nivou od 5% (2011.: 3,5%) od ukupne vrijednosti izdatih garancija. Shodno tome, na dan 31. decembra 2012. godine, Agencija je priznala iznos od 2.252 hiljada KM (2011.; 1.681 hiljada KM) kao dodatno rezervisanje (Napomena 11.).

Rezervisanja za ostale naknade zaposlenima

	Otpremnine	Jubilarnе nagrade	Neiskorišteni dani godišnjeg odmora	Ukupno
Stanje na 31. decembar 2010.	26	23	69	118
Dodatna rezervisanja, neto (Napomena 10.)	(3)	3	13	13
Smanjenje zbog isplate	<u>-</u>	<u>(2)</u>	<u>-</u>	<u>(2)</u>
Stanje na 31. decembar 2011.	<u>23</u>	<u>24</u>	<u>82</u>	<u>129</u>
Otpuštanje rezervisanja, neto (Napomena 8.)	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>(12)</u>	<u>(8)</u>
Stanje na 31. decembar 2012.	<u>25</u>	<u>26</u>	<u>70</u>	<u>121</u>

24. DRŽAVNI KAPITAL

	<u>'000 KM</u>	<u>Udio</u>
Država Bosna i Hercegovina	<u>51.351</u>	<u>100%</u>
	<u>51.351</u>	<u>100%</u>

25. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Naknade Upravi i Upravnom odboru

Naknade Upravi i Upravnom odboru u toku godine bile su kako slijedi:

	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Neto plate	164	160
Porez i doprinosi	105	117
Naknade članovima Upravnog odbora	87	89
Ostala primanja zaposlenih (bruto)	<u>19</u>	<u>26</u>
	<u>375</u>	<u>392</u>

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

26.1 Značajne računovodstvene politike

Detalji o značajnim usvojenim računovodstvenim politikama i metodama, uključujući kriterije za prepoznavanje, osnovu mjerenja i osnovu priznavanja prihoda i rashoda za svaku klasu finansijske imovine, finansijskih obaveza i instrumenata kapitala, su izloženi u Napomeni 3. ovih finansijskih izvještaja.

26.2 Kategorije finansijskih instrumenata

	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Finansijska imovina		
Novac i novčani ekvivalenti	3.175	10.447
Plasmani u bankama	13.926	8.285
Dati krediti i avansi klijentima, neto	43.755	41.057
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	507	-
Ostala imovina	2.527	1.340
	63.890	61.129
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	354	281
	354	281

26.3 Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Agencija nadzire i upravlja finansijskim rizikom koji se odnosi na njene operacije kroz interne izvještaje o riziku, koji analiziraju izloženost prema stepenu i veličini rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući valutni rizik i rizik kamatne stope), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog toka kamatne stope.

26.4 Tržišni rizik

Aktivnosti Agencije su primarno izložene finansijskom riziku promjene kursa strane valute i kamatne stope (vidi dole). Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Agencije tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

26.5 Upravljanje valutnim rizikom

Agencija obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Izloženošću kursu valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koriste termenske ugovore za strane valute.

Iznosi monetarne imovine i obaveza Agencije denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja bili su kako slijedi:

	Imovina 31. decembar 2012.	Obaveze 31. decembar 2012.	Imovina 31. decembar 2011.	Obaveze 31. decembar 2011.
(u hiljadama u valutama)				
EUR	1.936	-	5.907	-
USD	1.001	-	1.001	-

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

26.5 Upravljanje valutnim rizikom (nastavak)

Analiza osjetljivosti strane valute

Agencija je izložena riziku po valutama EUR i USD. Budući da je KM fiksno vezana za Euro, Agencija nije izložena promjenama kursa Eura.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Agencije na 10%-tno povećanje i smanjenje u poređenju sa USD. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili kapitala kada KM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja KM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	Efekti promjene kursa USD	
	2012.	2011.
Dobit / (gubitak)	148	151

26.6 Upravljanje kamatnim rizikom

Agencija je izložena riziku kamatnih stopa jer plasira sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Izloženost Agencije kamatnim stopama na finansijsku imovinu je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti (vidjeti Napomena 26.8).

Analiza osjetljivosti na kamatne stope

Analize osjetljivosti ispod su urađene na osnovu izloženosti kamatnim stopama i za derivativne i ne-derivativne instrumente na datum izvještajnog perioda. Analiza je pripremljena pod pretpostavkom da je preostali iznos finansijske imovine na datum izvještajnog perioda bio nepodmiren čitavu godinu. Koristi se 50 baznih poena umanjenja ili povećanja pri internom izvještavanju o riziku kamatnih stopa i ključnom osoblju uprave i predstavlja procjenu uprave o razumno mogućim promjenama kamatnih stopa.

Da su kamatne stope bile 50 baznih poena više ili niže a da su se druge varijable održale konstantnim, neto rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2012. bio bi uvećan / umanjen za 256 hiljada KM (2011.: za 232 hiljade KM).

26.7 Upravljanje kreditnim rizikom

Agencija je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja rizik nemogućnosti druge strane da podmiri iznose obaveza u cijelosti po dospelju. Agencija razvrstava kreditni rizik utvrđujući limite za iznos prihvaćenog rizika koji očekuje da će nastati u vezi sa jednim zajmoprimcem i skupinom zajmoprimaca, te u pojedinim privrednim granama. Agencija redovno prati navedene rizike i preispituje ih godišnje ili više puta u toku godine. Agencija upravlja kreditnim rizikom redovnom analizom postojećih i potencijalnih zajmoprimaca da otplate svoje obaveze po glavnica i kamatama i promjenom kreditnih limita po potrebi. Pored toga, svojom izloženosti kreditnom riziku djelimično upravlja i pribavljanjem kolaterala, te korporativnih i ličnih garancija (jemstava).

Obaveze za produženje kredita

Glavna svrha obaveza za produženje kredita jeste osiguravanje fondova dostupnim klijentima na njihov zahtjev. Obaveze za produženje kredita predstavljaju neiskorišteni, a odobreni dio kredita u formi pozajmica, garancija, faktoringa ili polisa osiguranja. Obaveze za produženje kredita izdate od strane Agencije predstavljaju odobrene kredite, izdate garancije ili polise osiguranja, i avanse faktoringa plaćene klijentima. Obaveze za produženje kredita izdate od strane Agencije koje zavise od specifičnih kreditnih standarda klijenta (uključujući uslov da se klijentova likvidnost ne pogorša) su opozive obaveze.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

26.7 Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Dati krediti i avansi klijentima

	Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost	Imovina čija vrijednost nije umanjena	Imovina čija je vrijednost umanjena	Gubici od umanjena	Ukupna neto knjigovodstvena vrijednost
Na dan 31. decembra 2012.					
Kreditni privrednim društvima	39.453	29.016	10.437	7.443	32.010
Factoring	11.685	9.947	1.738	1.786	9.899
	51.138	38.963	12.175	9.229	41.909
Na dan 31. decembra 2011.					
Kreditni privrednim društvima	33.537	27.863	5.674	4.861	28.676
Factoring	12.796	10.962	1.834	1.795	11.001
	46.333	38.825	7.508	6.656	39.677

Izloženost kreditnom riziku i kolateral

	Izloženost kreditnom riziku			Fer vrijednost kolaterala
	Dati krediti i avansi klijentima	Izdate garancije	Izdate polise osiguranja	
Na dan 31. decembra 2012.				
Kreditni privrednim društvima	32.010	-	-	67.771
Factoring	9.899	-	-	-
Garancije	-	141.435	-	170.733
	41.909	141.435	-	238.504
Na dan 31. decembra 2011.				
Kreditni privrednim društvima	28.676	-	-	66.916
Factoring	11.001	-	-	-
Garancije	-	100.898	-	90.946
	39.677	100.898	-	157.862

Fer vrijednost kolaterala

	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Nekretnine i ostala imovina	78.419	108.209
Garancije	160.085	49.653
	238.504	157.862

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

26.7 Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Kašnjenja

	Ukupno	Nedos- pjelo	Do 30 dana	31 do 60 dana	61 do 90 dana	91 do 180 dana	181 do 365 dana	Preko 365 dana
Na dan 31. decembra 2012.								
Kreditni privrednim društvima	39.453	27.203	801	14	14	439	9.756	1.226
Faktoring	11.685	1.604	79	-	699	1.456	4.030	3.807
Ukupno	51.138	28.807	880	14	713	1.905	13.786	5.033
Na dan 31. decembra 2011.								
Kreditni privrednim društvima	33.537	23.806	38	37	33	104	5.142	4.377
Faktoring	12.796	5.555	515	222	1.158	1.691	3.347	308
Ukupno	46.333	29.361	553	259	1.191	1.795	8.489	4.685

26.8 Upravljanje rizikom likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja moguću izloženost Agencije vezano uz pribavljanje sredstava koja su potrebna Agenciji da bi podmirila svoje preuzete obaveze po finansijskim instrumentima. Agencija je izložena svakodnevnom isplata iznosa na poziv koje podmiruje raspoloživim novčanim sredstvima a koji se sastoje od povlačenja sredstava kredita, garancija i ostalih iznosa na poziv za gotovinske derivate. Agencija ne održava novčane izvore da bi pokrila sve navedene potrebe jer je iz iskustva moguće s velikom pouzdanošću predvidjeti minimalne iznose ponovnog ulaganja dospjelih sredstava. Agencija utvrđuje limite za najniže iznose sredstava koja dospijevaju, a koja su raspoloživa za podmirivanje iznosa plativih na poziv, kao i najniže iznose bankarskih i ostalih kredita za pokriće neočekivanih iznosa sredstava koji se povlače na zahtjev.

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Agencije za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva za koja Agencija očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospijeca finansijske imovine

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 do 12 mjeseci	2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2012.							
Bez kamata	-	3.193	4.648	864	2.251	-	10.956
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	5,24%	21.196	3.332	9.523	20.518	4.582	59.151
		24.389	7.980	10.387	22.769	4.582	70.107
31. decembar 2011.							
Bez kamata	-	10.969	97	617	7	-	11.690
Instrumenti po fiksnoj kamatnoj stopi	4,00%	11.195	11.874	9.310	20.376	2.324	55.079
		22.164	11.971	9.927	20.383	2.324	66.769

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

26. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

26.8 Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti (nastavak)

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Agencije za nederivatne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Agencije može tražiti da plati.

Dospijeće finansijskih obaveza

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 do 12 mjeseci	2 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2012.							
Bez kamata	-	57	267	30	-	-	354
		57	267	30	-	-	354
31. decembar 2011.							
Bez kamata	-	65	163	53	-	-	281
		65	163	53	-	-	281

26.9 Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijskih instrumenata po amortizovanom trošku

Uprava vjeruje da knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza Agencije priznatih po amortizovanom trošku u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

Mjerenja fer vrijednosti koja se priznaju u izvještaju o finansijskom položaju

Sljedeća tabela prikazuje analizu finansijskih instrumenata koji su iskazani nakon inicijalnog priznavanja po fer vrijednosti, grupisani u nivoe 1 do 3 do nivoa do kojeg je moguće procijeniti fer vrijednost:

- Nivo 1 mjerenja fer vrijednosti čine oni finansijski instrumenti čija je fer vrijednost utvrđena na bazi kotiranih cijena (nekorigovanih) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze;
- Nivo 2 mjerenja fer vrijednosti čine oni finansijski instrumenti čija je fer vrijednost utvrđena na osnovu ulaznih informacija drugačijih od kotiranih cijena uključenih u Nivo 1 i koji se mogu procijeniti za imovinu ili obavezu, ili direktno (npr. kao cijene) ili indirektno (npr. derivirani iz cijena); i
- Nivo 3 mjerenja fer vrijednosti čine oni finansijski instrumenti čija je fer vrijednost utvrđena tehnikama procjene koje uključuju ulazne informacije vezano za imovinu ili obavezu, a koje nisu zasnovane na očiglednim tržišnim podacima.

Na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine, finansijski instrumenti Agencije koji se odnose na Nivo 1 su iznosili:

	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	507	-
	507	-

Agencija nije imala finansijskih instrumenata grupisanih u nivoe 2 i 3 na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine.

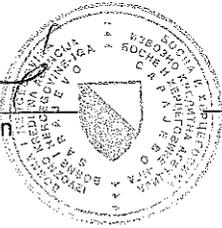
Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2012.

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

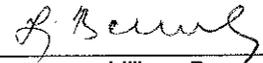
27. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Finansijski izvještaji su odobreni od strane Uprave i odobreni za izdavanje na dan 29. marta 2013. godine.

Lamija Kozarić-Rahman
Direktor

Mirko Dejanović
Zamjenik direktora

Ljiljana Bevanđa
Zamjenik direktora